

DE PSALM door ANNIE VREELAND

BEN Blom had zijn diploma vijf-jarige H.B.S. glansrijk gehaald, en trouwde op de belofte van meneer Loosdrecht, den vader van Bob, zijn schoolvriend, hem een half jaar geleden gedaan, dat hij met zijn diploma op het kantoor van zijn grootbedrijf kon worden geplaatst. Bob was, direct nadat de gunstige examenuitslag bekend was geworden, voor zaken naar Zweden vertrokken. Ben ging een paar weken buiten logeeren, en dacht, dat hij daarna de officieele bevestiging van de officieuze toezegging slechts behoefde te incasseeren.

Zijn ouders waren met de in uitzicht gestelde betrekking niet geheel ingenomen. „Loosdrecht staat bekend als atheïst,” zei zijn vader. „Dat Bob de Christelijke H.B.S. heeft bezocht, is aan den invloed van zijn moeder te danken geweest. Ik zag je liever bij een firma uit ons eigen milieu geplaatst, al zou je dan iets minder verdienen. De sfeer, waarin je dagelijks leeft, spreekt ook mee bij de keuze van een kantoor.....”

Ben, die vurig verlangde in 't leven vlug voorwaarts te komen, deed zijn best om alle bezwaar te ontwrichten.

„'t Is bij menschen van onze richting óók niet altijd zooals het behoort. En ik kom toch voor 't werk, dat wil ik graag plichtsgetrouw doen. Met eenvoudige daden kun je ook spreken..... om invloed te krijgen, behoef je niet altijd te preeken.....”

„Daarin heb je gelijk,” zei zijn vader. „Maar..... kun je eerlijk om de betrekking bidden?”

Ben meende, dat hij dit niet meer behoefde te doen. Het aanbod van den heer Loosdrecht was voor hem iets als de bevestiging van het: „eer zij roepen, zal Ik antwoorden”, geweest.

De angst, of hij zijn ouders ooit iets van de geldelijke offers, die zij zich om zijn opvoeding hadden getroost, zou kunnen vergelden, had hem het laatste leerjaar dikwijls bekropen. Hij hoorde wel van ingenieurs, die tramconducteurs waren geworden, van oudere vrienden, die al meer dan een jaar werkloos bleven. Toch vroeg hij na het gesprek met zijn vader in zijn avondgebed om de toekomstige vastheid. Zijn vertrouwen, dat alles goed komen zou, bleef ook ongeschokt. Dikwijls was hij in levenskleinigheden door den Heere verhoord, en vol moed vertrok hij op een middag naar het kantoor van meneer Loosdrecht.

Hij vond Bob's vader veranderd, nerveus en veel verouderd. Tijdens het onderhoud dwaalde zijn blik schichtig door het kantoor, alsof hij onzichtbaar vervolgd werd; hij scheen zich Ben eerst niet te herinneren en zijn belofte bleek hij geheel vergeten te zijn. Toen Ben haar woordelijk voor hem had herhaald, streek Loosdrecht een zenuwachtige hand door het grijzende haar. Ja, nu wist hij weer vaag, dat hij indertijd zooiets had gezegd. Maar voorloopig konden geen nieuwe employé's aangesteld worden, het speet hem..... Ben zou misschien spoedig elders iets vinden.....

Ben vertrok, teleurgesteld en neerslachtig. In de niet groote plaats, waar het bedrijf van Loosdrecht overheerschte, dacht hij niet spoedig elders een geschikten werkring te vinden. De stemming van het: „bij menschen is noch trouw, noch waarheid meer”, maakte zich van hem meester.

En op een Zondagavond, toen de dominee het laatste vers van psalm 66:

„God zij altoos op 't hoogst geprezen,
Lof zij God's goedertierenheid,
Die nimmer mij heeft afgewezen
Noch mijn gebed gehoor ontzeid”

zingen liet, sloot hij plots onwillig zijn mond. Hij kón het niet zingen, het werd opeens een leugen voor hem. God had hem wél afgewezen..... daarom moest hij nu lanterfanten.....

Na dien Zondag bemerkte hij telkens onwil om de gemeente bij de te zingen psalmen te volgen. Maar dat zwijgen bij 't zingen was ook een gemis. Hij ondervond het als kwelling, dat zijn stem niet eerlijk meejubelen kon, omdat het ééne, waarop hij zijn hart had gezet, hem was geweigerd. 't Egoïsme, dat daarin schuilde, voelde hij wel. Hij kón God niet verheerlijken, omdat het hem „slecht” ging.....

„Misschien ben ik nóóit meer dan loondienaar geweest,” piekerde hij.

Ben liep op den buitenweg, langs de gasketels met hoogen en lagen druk, langs weiden met grazende, loeiende koeien. Als hij vacantie gehad had, zou hij van 't prachtige weer hebben genoten. Nu sták de zomerzon hem, de weg was stoffig en grijs, en het levenspad, dat hij vol moed was betreden, leek hem even egaal geworden.

Van de andere zijde naderde een wandelaar, onbeheerscht in zijn bewegingen, alsof hij aan een hevige aandoening ten prooi was. „'t Is Bekkers, een employé van Loosdrecht,” zag Ben.

Bekkers botste tegen hem aan. Zijn gezicht was vertrokken, angstig staarden zijn oogen, alsof zij iets vreeselijks wilden verliezen.

„Hé,” zei Bob, „wat scheelt jou? Heb je vacantie?”

Bekkers greep zijn arm vast, zóó, dat Ben in een schroef leek gekomen.

„Wéét je 't nog niet?” fluisterde hij. „De patroon heeft zich het leven benomen..... 't was met de zaak niet in orde..... en Loosdrecht was den laatsten tijd ook zoo nerveus, elk moment werden de orders veranderd. Wij werden de laatste maanden onregelmatig betaald, maar we hebben gezwegen, uit vrees, dat het nog erger zou worden.”

Nog altijd zat Ben's arm in de knellende schroef.

„Mevrouw is gebróken,” stootte Bekkers heesch uit, „en er is naar Zweden getelegrafeerd, dat meneer Bob direct thuiskomen moet. 't Is zenuwlopend werken voor ons geweest, en nu bemoeit de justitie zich met het bedrijf. Au fond was de patroon in betere dagen goed voor zijn menschen. Maar hij wilde de plaats te veel overvleugelen..... en nu..... dit verschrikkelijk einde..... ik ben er kapot van.....”

Ben's arm kwam eindelijk los uit de schroef. Zijn gezicht zag bijna aschgrauw, als dat van Bekkers. Die streek een hand door zijn verwilderd haar en rende, half fluid pratend, weer verder.

„Dood..... dood.....” hamerde het in Ben's verwarde gedachten. Werktuiglijk liep hij, en moeilijk verloor hij iets van de zwaarte door de tijding van Bekkers op hem geworpen. Loosdrecht..... Bob..... het mooie

kantoor, waar hij zoo graag een krukje bezet had..... alles warrelde nog in zijn gedachten dooreen. Zijn lichaam leek gevoelloos geworden, maar langzaam gevoelde hij weer de zon, het windje, dat luw langs zijn pijnlijk hoofd streek.

En nu sták het zonnetje niet, als een koestering omvatte het hem. Hij stond even stil, en haalde diep adem. Nu hij vlak bij den dóód was gesteld, wist hij plots, hoe weinig hij de laatste weken op den schat van het léven gelet had. Zonder vreugd had hij geademd, zijn hart had niet met blijdschap geklopt.

Hij lachte grimmig. Hij had bij Loosdrecht willen spreken door dáden..... hij, die verstomd was, zoodra hem lichte tegenslag trof.....

En nu..... hij lééfde..... Wat moest hij doen met dat leven? Ben gevoelde zich als een kind, dat nog alles moet leeren.

In den grooten tuin, aan de overzij, stond Freek Jorgens bij zijn konijntjes. Hij had de diertjes gevoederd en met behoedzame zorg dekde hij het hokje met een stuk zeildoek. Hij zong daarbij, met heldere stem:

„Geloofd zij God, met diepst ontzag,
Hij overlaadt ons dag aan dag
Met Zijne gunstbewijzen.....”

Regelrecht uit zijn hart kwam het lied. Geboeid luisterde Ben. En plots was er voor hem de vertrouwde, vroegere aanraking weer, herkende hij vreugdig, wat hem in zijn jeugd als rijkst bezit was geschonken. Wonderlijk, zooals die ééne, spontane zang, die sprak van het Léven, hem nu ontroerde. Daarin leefde de geestdrift, die hij het vorige jaar zelf nog in het lied had gelegd. Die hij had laten kwijnen, omdat een wensch hem ontzgd was.....

„Hij kan, en wil, en zál in nood
Zelfs bij het naadren van den dood
Volkomen uitkomst geven.....”

Had Loosdrecht dit maar beter geweten, dit kunnen gelooven, dan zou hij waarschijnlijk nog leven..... een toevlucht, ook in zijn schuld, hebben gevonden.

Ben stond beschaamd. Als de zang der vromen, zijn zang, krachtiger en meer overgegeven geweest was, zou hij dan..... ook Loosdrecht niet hebben kunnen bereiken?

„Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen,
Men loof' Hem vroeg en spa.

De wereld hoor' en volg' mijn zangen
Met amen, amen na.”

Dien psalm had hij zoo prachtig gevonden, dat het hem ergernis gaf, als de woorden zittend werden gezongen.

Ben boog het hoofd. Hij dacht aan het lied, dat hij had laten verstommen. Menschen hoorden niet zijn bee om vergeving. Maar toen hij verder liep, verlangde hij naar den aanstaanden Zondag. Naar den psalm..... misschien één, dien hij zélf niet zou hebben gekozen.

Zijn levensdoel werd wat voor hem gewijzigd. Het vroeg van hem dienst, óók met het lied, om uit de duistere wereld zielen naar hêt Licht te trekken.....

WIST U

dat van de 70.000 pelgrims, die het laatste jaar naar Mekka trokken, het grootste gedeelte uit Ned-Indië kwam;

dat er vóór 1914 ongeveer driemaal zooveel Mekka-gangers waren als tegenwoordig;

dat de Ned.-Indische Mohammedanen voor hun pelgrimstocht ongeveer f 1000.— noodig hebben?